

Leesgesprek 1 *De tuin van de walvis*, Toon Tellegen

Inleiding

De leerkracht leest tot en met bladzijde 11 voor uit het boek *De tuin van de walvis* van Toon Tellegen. Dit stukje gaat vooral over de dromen van de walvis: waar droomt hij van? Dit bespreekt de leerkracht vervolgens klassikaal met de leerlingen (bijvoorbeeld in de kring). Waar dromen zij van?

Activiteit

De leerlingen tekenen of schrijven hun mooiste droom in een wolkje.

Gevraagde voorbereiding: Dit is de eerste les dat de leerlingen dit boek zien. Er is dus geen voorbereiding nodig. De leerlingen worden voorgelezen door de leerkracht.

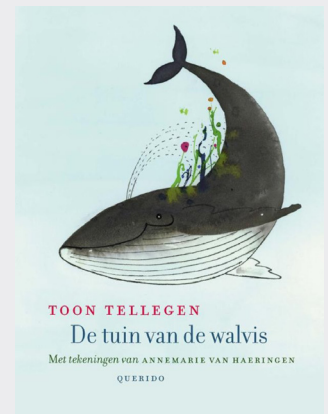
Tijdsduur: ± 45 tot 60 minuten

Organisatie: De leerkracht start de les in de kring. Daarna gaan de leerlingen op hun eigen plek aan het werk. Als laatste wordt er een binnen- en buitenkring gevormd in het lokaal/ speelzaal.

Lesdoel: Aan het eind van het leesgesprek hebben de leerlingen de eigenschappen en karakters van de personages in verband gebracht met de reacties die ze geven.

Benodigde materialen:

- Het boek *De tuin van de walvis* - Toon Tellegen
- Werkblad wolkjes
- Kleurpotloden/stiften/schrijfpotlood

Kern

De leerkracht deelt geknipte wolkjes uit (zie werkblad hieronder). Elke leerling krijgt één wolkje. Het is de bedoeling dat de leerlingen in deze wolkjes hun leukste/mooiste droom gaan tekenen of schrijven. Van groep 4 mag de leerkracht wat meer verwachten qua schrijven dan van groep 3. De leerkracht kan er voor kiezen om groep 3 losse woordjes te laten opschrijven.

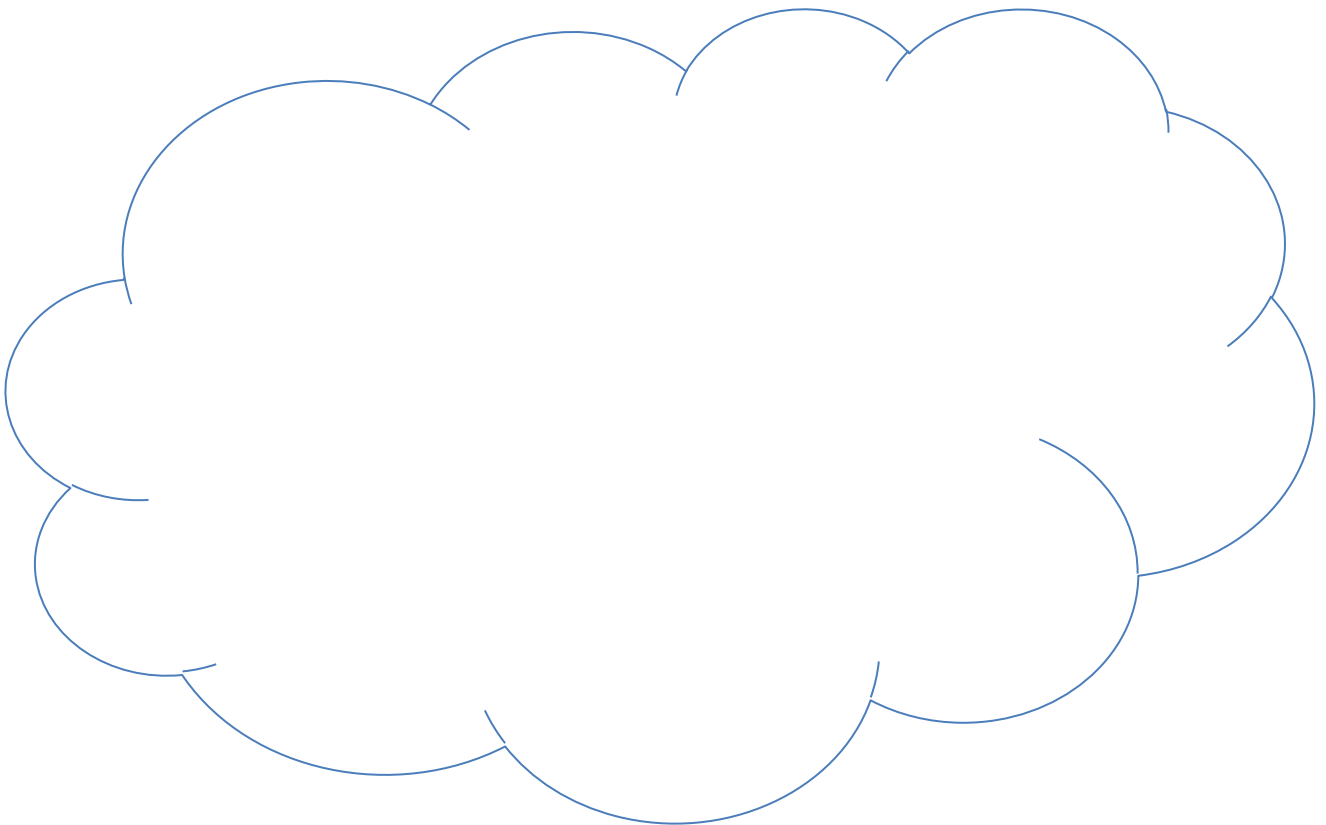
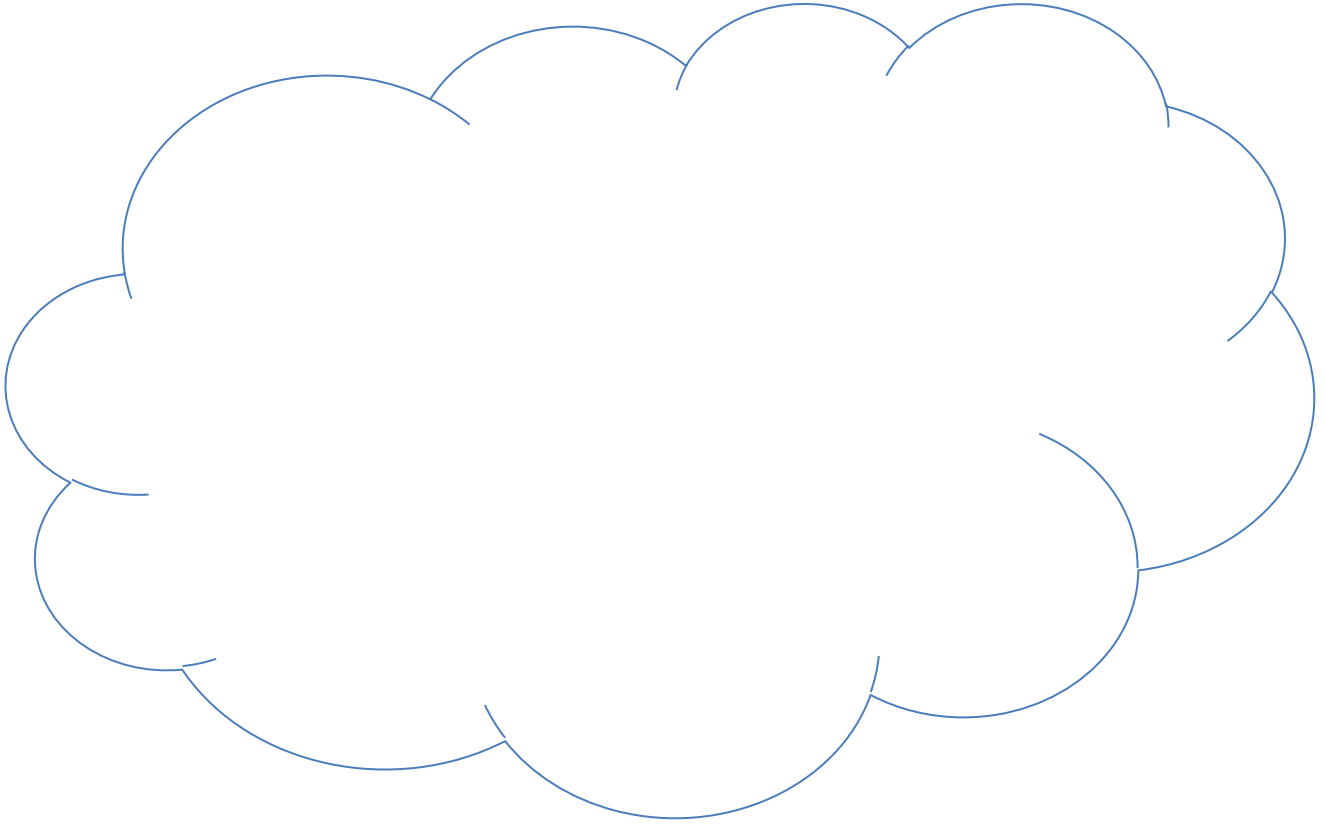
Slot

De leerkracht laat een binnen- en buitenkring vormen. De leerlingen die tegenover elkaar staan presenteren hun droom aan elkaar. Dit doen ze in ongeveer twee minuten. Als de leerkracht in zijn/haar handen klapt, schuiven de leerlingen van de binnenkring één plekje naar rechts op.

Aan het einde van deze les plakt de leerkracht alle wolkjes bij elkaar op het raam.

Huiswerk volgend gesprek

De leerlingen moeten thuis tot en met bladzijde 21 hebben gelezen.

Leesgesprek 2 *De tuin van de walvis*, Toon Tellegen

Inleiding

De leerkracht gaat met de leerlingen in de kring zitten. De leerkracht bespreekt kort met de leerlingen wat zij thuis hebben gelezen in het boek *De tuin van de walvis*. "Wat is er allemaal in het stuk gebeurd? Wat vond jij ervan?". Daarnaast bespreekt de leerkracht met de leerlingen de plek waar de leerlingen hebben gezeten tijdens het lezen thuis: "Waar heb je thuis gelezen? En met wie?".

Hierna bespreekt de leerkracht kort de woorden die bij de mindmap hangen. Bij deze mindmap hangen woorden met plaatjes die voorkomen in het gelezen stuk van het boek. De leerkracht kan hierbij vragen stellen zoals: "Kunnen jullie al woorden uitleggen? Kende jij al een aantal van deze woorden?".

Activiteit

De leerlingen gaan de tuin van de walvis ontwerpen.

Gevraagde voorbereiding:

De leerlingen hebben het boek thuis gelezen t/m blz. 21.

Tijdsduur: ± 45 tot 60 minuten

Organisatie:

Introductie: kring

Kern: in de tafelgroepjes

Slot: in de kring

Lesdoelen:

- Aan het eind van de les hebben de leerlingen tuin voor de walvis ontworpen/getekend.
- Aan het eind van de les hebben de leerlingen met elkaar de ontworpen tuinen klassikaal besproken.

Benodigde materialen

- Het boek *De tuin van de walvis* - Toon Tellegen
- Werkblad met getekende walvis voor iedere leerling
- Kleurpotloden voor de leerlingen

Kern

De leerkracht laat de leerlingen terug in de tafelgroepjes zitten. De leerkracht legt uit dat de leerlingen de tuin van de walvis gaan ontwerpen. Hierbij krijgen ze een blad met de walvis erop. Met grijs potlood en kleurpotloden gaan de leerlingen de tuin tekenen/inkleuren. Tijdens het werken loopt de leerkracht de looprondes.

Slot

De leerkracht laat de leerlingen de opdracht afsluiten. Hierbij laat de leerkracht de tekeningen op de tafels liggen en mogen de leerlingen bij iedere tafelgroep langslopen. De leerkracht laat de leerlingen zo bij elkaar kijken naar de verschillende tuin en ze kunnen zo een mening vormen over de tuin van een ander. Aan het einde van de loopronde laat de leerkracht de leerlingen op hun plek zitten en bespreekt de verschillende ontworpen tuinen. De leerkracht stelt de vragen: "Wat heb jij bij de andere tuinen gezien wat jij ook mooi/leuk vindt? Waarom vind je dit mooi/leuk? Welke dingen denk jij dat de walvis ook in zijn tuin wilt?".

Huiswerk volgend gesprek

T/m blz. 35 uit *De tuin van de walvis* wordt door de leerkracht voorgelezen in de klas voor de eerstvolgende les.

Leesgesprek 3 *De tuin van de walvis*, Toon Tellegen

Inleiding

De leerkracht leest voor uit het boek *De tuin van de walvis* van Toon Tellegen, tot en met bladzijde 35. De leerkracht vertelt dat de leerlingen plakkers mogen plakken in het boek: een rode plakker wanneer de walvis verdrietig is en een groene plakker als de walvis blij is. Na het voorlezen koppelt de leerkracht met de leerlingen terug op de tuinen van de leerlingen. De leerkracht zegt dat de leerlingen met het maatje dat naast hen in de kring zit de tuin van zichzelf met de tuin van de walvis gaan vergelijken. Wat is hetzelfde? En wat is verschillend?

Activiteit

De leerkracht maakt samen met de leerlingen een GPG.

Gevraagde voorbereiding:

- Een grafiek.
- De tekeningen van de tuinen.

Tijdsduur: ± 45 tot 60 minuten

Organisatie:

De inleiding: in de kring.

De kern: in de kring.

De afsluiting: in de kring.

Benodigde materialen:

- Het boek *De tuin van de walvis* - Toon Tellegen

Lesdoelen:

- Aan het eind van de les hebben weten wat een GPG is.
- Aan het eind van de les hebben de leerlingen een GPG gemaakt met de leerkracht.
- Aan het eind van de les hebben de leerlingen nagedacht over de gevoelens en emoties van de walvis.

Kern

De leerkracht vertelt aan de leerlingen dat ze samen een grafiek maken over de walvis, wanneer hij zich blij en wanneer hij zich boos voelt. Dit doet de leerkracht aan de hand van de plakertjes die de leerlingen hebben geplakt in het boek, tijdens het voorlezen.

Dit doen we klassikaal. De leerkracht staat voor het bord en heeft een grafiek op het bord gemaakt, met onderaan verdrietig/boos en bovenaan blij. De leerkracht vraagt aan de leerlingen wat er aan het begin van het fragment gebeurde met de walvis en hoe hij zich voelde. Dit geeft de leerkracht aan in de grafiek. De leerkracht vraagt dan verder: "Waarom kun je dat merken?".

Dan gaat de leerkracht verder en vraagt wat er toen gebeurde met de walvis en hoe hij zich daarbij voelde. Ook dit wordt op de grafiek aangegeven. De leerkracht stelt ook hierbij de vraag: "Waarom kun je dat merken?".

Slot

De leerkracht stelt gerichte vragen aan de leerlingen over het maken van de grafiek. De leerkracht vraagt daarbij door.

Huiswerk volgend gesprek

De leerkracht leest het boek uit met de leerlingen.

Leesgesprek 4 *De tuin van de walvis*, Toon Tellegen

Inleiding

De leerkracht leest vanaf bladzijde 39 tot het einde van het boek voor aan de leerlingen. De leerkracht evalueert het verhaal met de leerlingen aan de hand van de volgende vragen.

- Wat vond je mooi aan het verhaal?
- Wat vond je minder mooi aan het verhaal?
- Had je verwacht dat het verhaal zo zou aflopen?
- Komt alles goed in het verhaal?
- Wat vind je grappig uit het verhaal?
- Wat snapte je niet uit het boek?

Activiteit

De gemaakte GPG wordt afgemaakt door de leerlingen zelf. En er wordt een uitnodiging geschreven.

Gevraagde voorbereiding:

De leerlingen hebben de tot en met bladzijde 35 uit 'De tuin van de walvis' behandeld en gelezen.

Tijdsduur: ± 45 tot 60 minuten

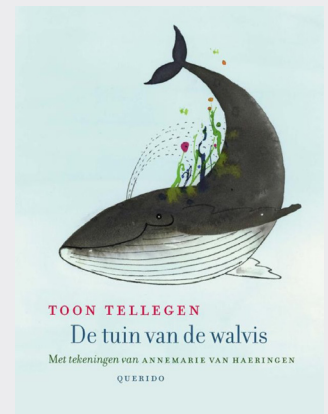
Organisatie: De leerkracht start klassikaal met voorlezen. Dit kan bijvoorbeeld in de kring. Vervolgens gaan de leerlingen uiteen in 2-tallen. De leerlingen hebben ruimte nodig om te kunnen werken! Als afsluiting gaan de leerlingen zelfstandig een uitnodiging schrijven.

Benodigde materialen:

- Het boek *De tuin van de walvis* - Toon Tellegen
- Per 2-tal een kopie van de klassikale GPG
- Per 2-tal een leeg A3 vel
- Uitnodiging blaadjes (bijlage)

Lesdoelen:

- Aan het eind van de les hebben de leerlingen zelfstandig de GPG afgemaakt.
- Aan het eind van de les hebben de leerlingen nagedacht over het verhaal en er een mening over gevormd.
- Aan het einde van de les weten de leerlingen hoe ze een uitnodiging moeten maken.

Kern

De leerkracht vertelt aan de leerlingen dat ze de GPG van de vorige les gaan afmaken. De leerlingen proberen dit zelf in tweetallen te doen. (In een combinatiegroep zou je een leerling van groep 3 aan een leerling van groep 4 kunnen koppelen). De leerlingen mogen het boek erbij gebruiken om terug te kijken naar wat er allemaal gebeurt. Aan de hand van de gebeurtenissen van het laatste stuk mogen ze de lijn afmaken. Tijdens de evaluatie gaan de leerlingen elkaars GPG bekijken om te zien of ze overeenkomen. De leerlingen gaan hierover in gesprek en vertellen waarom hun GPG er juist zo uit ziet.

Slot

Als afsluiting van de les gaan de leerlingen een uitnodiging schrijven voor de ouders. Deze uitnodigingen worden gebruikt om de ouders uit te nodigen voor de afsluiting van de leesgesprekken. Bij deze afsluiting laten de leerlingen alles zien wat ze hebben gemaakt en gedaan. De leerlingen schrijven een eigen brief voor de eigen ouders. Hierbij kunnen de leerlingen gebruik maken van het format. Deze kunnen de leerlingen in- en aanvullen.

Huiswerk volgend gesprek

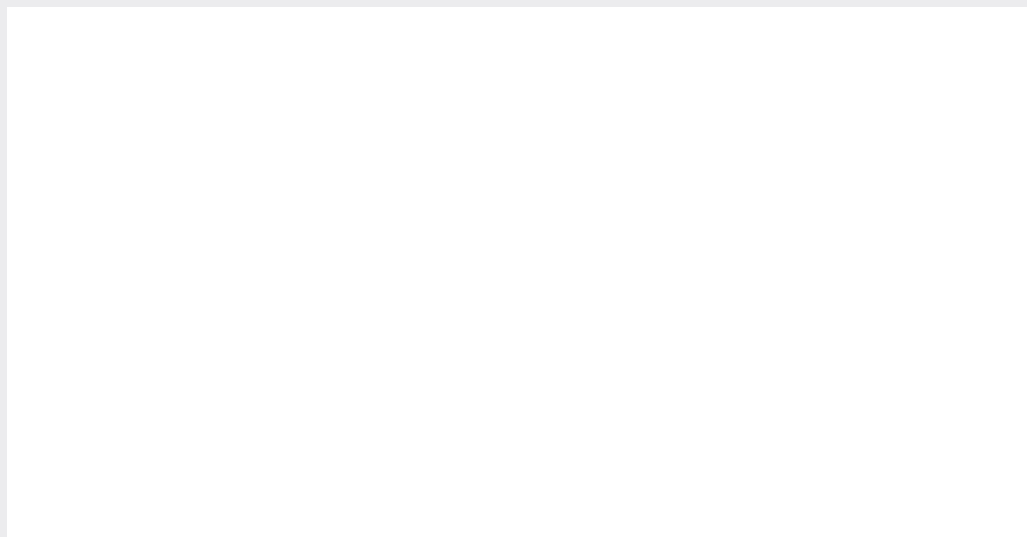
De leerlingen lezen het boek in de vakantie nog een keer helemaal door. Hierbij maken ze gebruik van de bingokaart.

Uitnodiging!

Op _____ (datum) sluiten wij onze leesgesprekken af.
Daarom wil ik je/jullie uitnodigen om te komen kijken wat we allemaal
hebben gemaakt en gedaan. Je bent om _____ (tijd) _____ uur welkom.

Het is echt leuk om te komen kijken omdat,

(motivatie van de leerlingen)

(eigen invulling van de leerling bijvoorbeeld tekening of iets dergelijks)

Kom je ook??

Leesgesprek 5 *De tuin van de walvis*, Toon Tellegen

Inleiding

De leerlingen hebben het boek thuis gelezen in de vakantie, we bespreken de ingevulde bingokaarten.

Activiteit

De leerlingen ontdekken welke gevoelens ze hebben bij bepaalde situaties.

Gevraagde voorbereiding:

- De leerlingen hebben hun bingokaart ingevuld.
- De leerlingen hebben het boek thuis in de vakantie gelezen.

Tijdsduur: ±45 tot 60 minuten

Organisatie: Het spel wordt gespeeld in de speelzaal.

Benodigde materialen:

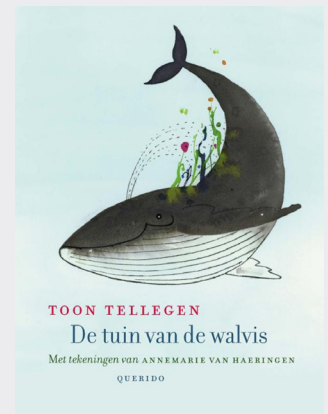
- Het boek *De tuin van de walvis* - Toon Tellegen
- Bingokaarten
- Spring kikker spring

Tentoonstelling:

- GPG
- Woordparaplu/mindmap
- Ontworpen tuin
- Dromenwolkjes

Lesdoelen

- Aan het einde van de les hebben de leerlingen zich georiënteerd op verschillende gevoelens die mensen kunnen hebben bij situaties.
- De leerlingen hebben zich tijdens de les ingeleefd in andere personen.

Kern

We spelen het spel 'Spring kikker spring' in de speelzaal. In elke hoek van de zaal ligt een emotiekaart: blij, bang, boos of verdrietig. De leerkracht leest een kaartje voor en de leerlingen lopen naar de kaart die het beste bij hun gevoel past.

Bijvoorbeeld: Je moet zeven meter onder water zwemmen. De leerlingen kiezen een kaart wie het beste past bij hun emotie. Hoe voel je je? Blij of juist bang? Waarom heb je voor die emotie gekozen? In gesprek gaan met de leerlingen over de emoties. Samen met de leerlingen de vertaalslag maken naar het boek. Hoe zou de walvis zich voelen? Herken je een emotie in het boek?

Slot

De ouders zijn om 13.45 uur welkom in de klas om de tentoonstelling te bewonderen die de leerlingen hebben opgezet. Ze bekijken de resultaten van de leesgesprekken die de afgelopen weken in groep 3-4 zijn uitgevoerd.

Leesbingo

Ik lees in tien minuten:

B	I	N	G	O
met opa/oma	op de trap	hardop voor iemand in de familie	met blote voeten	buiten
met een zaklamp	zittend	na het eten	in de auto	in een ander bed
op de wc	en ik praat erover	in mijn bed	op mijn lievelingsplek	terwijl ik verkleed ben
onder de tafel	op het aanrecht	staand	in de tuin	in mijn pyjama
in de keuken	in de garage	fluisterend	met een vriend/vriendin	eigen keuze: ...

Je bent trots op je eigen fontein

Je komt te laat op school

Je moet iedereen helpen, daarom heb je geen tijd voor je eigen di

Je droomt van een duur cadeau

Je kan niet slapen

Je hebt alles in je tuin wat je wil

Je krijgt de hoofdrol in een toneelstuk

In het zwembad kun je opeens je vrienden niet meer vinden

Ze doen net alsof jij niet bestaat

Je wordt steeds buitengesloten

Kaarten Spring Kikker Spring

Je hebt een hele mooie tuin, maar je kan niet duiken

Er komen allemaal dierenvrienden op bezoek om je tuin te bekijken

Klasgenoten lachen je uit omdat je naar de kapper bent geweest

De neushoorn en de walvis maken je bankje kapot

Je vriend/vriendin zou bij je komen spelen, maar hij zegt op het laatste moment af

Je hebt in de pauze niemand om mee te spelen

Ieder dier geniet van de tuin, maar de walvis zelf niet

Je wil iets nieuws kopen, maar het mag niet

Iemand speelt de baas

Je hebt je eerste tennises, maar je kent niemand